

Advies werkgroep

'Verkenning praktische en effectieve uitwerking handhaving quarantaineplicht'

7 april 2021

1. Achtergrond

Het kabinet wil een quarantaineplicht opleggen aan een ieder die Nederland inreist nadat hij in een 'hoogrisicogebied' in het buitenland heeft verbleven. Het kabinet acht deze maatregel noodzakelijk omdat de vrijwillige bereidheid om in quarantaine te gaan (te) laag is. Deze lage nalevingsbereidheid levert een onaanvaardbaar risico op voor de volksgezondheid in verband met de mogelijke import en verspreiding van het Covid-19 virus. Het kabinet is daarom voornemens om het tot op heden geldende dringende quarantaineadvies om te zetten in een wettelijke quarantaineplicht.

Reizigers die vanuit een hoogrisicogebied Nederland inreizen zijn – zo volgt uit het conceptwetsvoorstel – verplicht een quarantaineverklaring in te vullen. Hierop verklaart de reiziger 'onverwijld' in quarantaine te zullen gaan. De quarantaine vindt plaats op het eigen woonadres of een andere verblijfplaats naar keuze en duurt op basis van de huidige situatie en inzichten tien dagen, met de mogelijkheid na vijf dagen een test te doen. Als de uitslag daarvan negatief is, eindigt de quarantaineplicht. De monitoring ligt in eerste instantie bij zogenoemde 'belteams' die steekproefsgewijs reizigers zullen bellen. Het primaire doel van de teams is om de naleving van de quarantaineplicht te stimuleren en reizigers daarover te informeren.

In het conceptwetsvoorstel is de bevoegdheid tot het houden van toezicht op en het nemen van maatregelen ter handhaving van de naleving van de quarantaineplicht neergelegd bij de burgemeester. Wanneer er bij het belteam sterke aanwijzingen zijn dat een reiziger zich niet aan de quarantaineplicht houdt, kan de burgemeester daarover worden geïnformeerd. De burgemeester kan vervolgens – nadat een overtreding van de quarantaineplicht is geconstateerd – een last onder dwangsom opleggen.

Over het conceptwetsvoorstel is advies gevraagd aan verschillende (advies)organen, bestuurlijke partners en andere instanties. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft in haar consultatiereactie aangegeven zich te kunnen vinden in een aanscherping van het beleid, maar constateert op basis van een quickscan dat de handhaving van de quarantaineplicht conform de huidige wetstekst niet uitvoerbaar is voor gemeentelijke organisaties.

Opdracht

Door de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Justitie en Veiligheid – in overleg met de VNG – is een werkgroep ingesteld met de opdracht om te verkennen hoe de handhaving van de quarantaineplicht zo kan worden vormgegeven dat dit voor de praktijk uitvoerbaar en effectief is. Het gaat hierbij om handhaving gericht op de naleving van de quarantaineplicht door reizigers die na inreis hun woon- of verblijfadres hebben bereikt en aldaar in quarantaine dienen te verblijven.

De opdracht is op maandag 29 maart 2021 aan de werkgroep verstrekt. Op woensdag 7 april 2021 heeft de werkgroep haar advies afgerond.

De werkgroep is tijdens de verkenning uitgegaan van het voorgelegde conceptwetsvoorstel van de wetswijziging quarantaineplicht, de systematiek en uitgangspunten voor toezicht en handhaving zoals beschreven in de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 en de consultatiereactie en bijbehorende quickscan van de VNG.

Samenstelling werkgroep

De werkgroep bestaat uit de volgende personen:

- Mr. P.G.A. Noordanus, voormalig burgemeester van de gemeente Tilburg ;
- Mr. M. Zwinkels, hoofdofficier van Justitie Den Haag;
- Mr. J. Olivier, voormalig hoofd juridische zaken van de gemeente Leiden en voorzitter van de Vereniging 'Juridische kwaliteitszorg'.

Opbouw advies en samenvatting

Voordat ingegaan wordt op de aanbevelingen worden kort de te verwachten omvang van de handhaving, de bezwaren tegen het huidige conceptwetsvoorstel en de overwogen oplossingsrichtingen besproken. De werkgroep adviseert drie sporen die een oplossingsrichting bieden op de bezwaren tegen de huidige uitwerking van de handhaving van de quarantaineplicht. De drie sporen zijn: 1) de invoering van een bestuurlijke boete, 2) de toevoeging van een bereikbaarheidsplicht en 3) het vormen van regionale mobiele teams voor de uitvoering van de handhavingstaak.

Dit advies is in een kort tijdsbestek tot stand gekomen. De werkgroep wijst erop dat het mede om die reden niet mogelijk was om tot een volledige diepgaande juridische analyse te komen en heeft zich om die reden beperkt tot een analyse op hoofdlijnen en een duiding van de oplossingsrichting.

2. Kwantitatieve analyse

Om inzicht te krijgen in de omvang van de handhaving van de quarantaineplicht heeft het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een globale inschatting gemaakt van het aantal quarantaine-plichtige reizigers. De schatting is gebaseerd op gegevens van onder andere het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat over het aantal inreizigers uit hoog risicogebieden in de periode van december 2020 tot januari 2021.

Via de verschillende vervoersmodaliteiten reizen dagelijks ongeveer 14.000 potentieel quarantaine-plichtige personen Nederland in. Daarvan komt 80 procent via de weg, 15 procent vliegt en 5 procent reist via de ferry, trein of bus. Het gaat om een influx van circa 100.000 quarantaine-plichtige reizigers per week. Dit betreft een globale schatting. Het conceptwetsvoorstel kent verschillende uitzonderingen op de quarantaineverplichting waardoor dit getal in de praktijk lager zal uitvallen. Bovendien zal het aantal hoogrisicogebieden naar verwachting verminderen naarmate de infectiegraad daalt.

Bij inwerkingtreding van de wet worden verschillende controles voorzien van wegverkeer na de grens, op luchthavens, ferryhavens en in internationale

treinen. Het is vooralsnog niet in te schatten hoeveel quarantaineverklaringen in de eerste maanden worden doorgezet naar het belteam. De steekproef voor het nabellen wordt mede door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) bepaald en is gericht op de herkomst uit hoogerisicogebieden. Verder is het mogelijk om het aantal steekproeven procentueel bij te stellen, waarbij rekening wordt gehouden met de capaciteit van het belteam.

Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport concludeert dat slechts een relatief beperkt aantal, circa 500 reizigers per week, wordt nagebeld. Daarvan zal naar verwachting een kleine groep, ongeveer 10 procent, evident niet in quarantaine gaan. Het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport schat daarmee het aantal controles op quarantaine door gemeenten op ongeveer 50 per week.

Het naar schatting beperkte aantal controles op de quarantaineplicht heeft de werkgroep meegenomen in haar overwegingen. De werkgroep is zich ervan bewust dat deze cijfers vooraf moeilijk in te schatten zijn en vanwege verschillende factoren kunnen fluctueren afhankelijk van de epidemiologische situatie. Desondanks concludeert de werkgroep dat het naar verwachting om beperkte aantallen gaat en dat de voorgestelde oplossingen voor een effectieve en efficiënte uitvoering van de handhaving ook vanuit dat perspectief evenredig dienen te zijn.

3. Bezwaren tegen het huidige wetsvoorstel

De bezwaren tegen de wijze waarop de handhaving van de quarantaineplicht in het huidige wetsvoorstel is uitgewerkt, zijn terug te brengen tot drie punten.

Juridische vorm

In het conceptwetsvoorstel is ervoor gekozen om het niet naleven van de quarantaineplicht te sanctioneren met een last onder dwangsom. De burgemeester kan – nadat een overtreding van de quarantaineplicht is geconstateerd - een last onder dwangsom opleggen. De last onder dwangsom is een herstelsanctie. Titel 5.3.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) bevat de algemene regels over de toepassing van dit handhavingsinstrument. Het is gericht op het beëindigen of ongedaan maken van een overtreding. Bij toepassing van de bevoegdheid wordt de betrokkene een termijn gegund om zich aan de last te voldoen. Wanneer de betrokkene zich niet aan de opgelegde last houdt, is deze in overtreding en verbeurt de betrokkene de vooraf vastgestelde dwangsom. Het bestuursorgaan bepaalt de hoogte van de dwangsom. Deze moet in redelijke verhouding staan tot de zwaarte van het geschonden belang en tot de beoogde werking van de dwangsom (artikel 5:32b, derde lid van Awb). De betrokkene verbeurt pas de dwangsom wanneer overtreding van de opgelegde last wordt geconstateerd. Er zal daarvoor in de praktijk een tweede overtreding van de quarantaineplicht moeten worden vastgesteld. Na het verbeuren van de dwangsom kan de burgemeester vervolgens tot invordering overgaan.

Een last onder dwangsom en een invorderingsbesluit worden via een besluit als bedoeld in de Awb opgelegd. Tegen deze besluiten staat bezwaar en vervolgens beroep open.

De bewijslast met betrekking tot het overtreden van de quarantaineplicht rust op het bestuursorgaan. In de regel is voldoende dat het bestuursorgaan aannemelijk maakt dat sprake is geweest van een overtreding.

Het belangrijkste bezwaar tegen de last onder dwangsom als handhavinginstrument is dat het een bestuursrechtelijk tamelijk complex instrument is met een relatief lange doorlooptijd vanwege de nodige administratieve en zorgvuldigheidsverplichtingen die rusten op het bestuursorgaan dat overgaat tot toepassing van dit handhavinginstrument. In combinatie met de korte duur van de quarantaineplicht (maximaal tien dagen, maar bij een negatief testresultaat na minimaal vijf dagen mogelijk korter), is de kans op een effectieve toepassing van de last onder dwangsom als handhavinginstrument daarom klein. Gezien de korte doorlooptijden zal de burgemeester, naar redelijkerwijs kan worden verwacht, dan ook niet snel tot oplegging van een last onder dwangsom overgaan. Invordering van de dwangsom is vervolgens pas aan de orde als ook daadwerkelijk een overtreding van de last wordt vastgesteld.

Bewijslast

Voor een betrokken toezichthouder is het naar verwachting lastig om te bewijzen dat betrokkene zich niet aan de quarantaineplicht houdt. Een direct bewijs hiervan kan alleen verkregen worden als de toezichthouder de inreiziger op straat ziet lopen: alleen dan is sprake van een evidente constatering van een overtreding van de quarantaineplicht. De kans dat een dergelijke situatie zich in de praktijk zal voordoen wordt laag ingeschat.

In overige situaties is de bewijslast aanmerkelijk complexer. Als een betrokkene niet wil meewerken, dan zal er niet snel sprake zijn van toereikend direct bewijs van het niet naleven van de quarantaineplicht. Als iemand bijvoorbeeld in het kader van een controle op de naleving van de quarantaineplicht niet bereikbaar is omdat hij de deur niet opendoet en de telefoon niet opneemt, dan is dat naar verwachting onvoldoende om op basis van die enkele feiten met een voldoende mate van zekerheid te kunnen vaststellen dat de inreiziger de quarantaineplicht schendt. De bewijsbaarheid van een schending van de quarantaineplicht vormt daarmee een belangrijk knelpunt voor de uitvoerbaarheid, meer in het bijzonder waar het gaat om de handhaving van het conceptwetsvoorstel.

Capaciteit

In de quickscan van de VNG wordt aangegeven dat gemeenten vanwege de beperkte handhavingcapaciteit nu al moeten prioriteren op de inzet van toezichthouders. Dit heeft te maken met de stapeling van handhavingstaken die gemeenten vanwege Covid-19 hebben gekregen en die boven op de reguliere handhavingstaken komen.

Gemeenten geven aan – zo blijkt uit de quickscan van de VNG – dat zij prioriteit geven aan handhavingstaken die direct betrekking hebben op de openbare orde

(zoals demonstraties en samenscholingen) boven het controleren op de individuele naleving van maatregelen.

Dit betekent dat de handhavingscapaciteit die gevraagd wordt ter uitvoering van het conceptwetsvoorstel naar verwachting een belangrijk knelpunt zal vormen voor de uitvoerbaarheid. Het risico is dat burgemeesters geen prioriteit geven aan de handhaving van de quarantaineplicht, vanwege de hogere prioriteit die gegeven wordt aan andere handhavingstaken.

4. Overwogen alternatieve oplossingsrichtingen

De werkgroep heeft verschillende oplossingsrichtingen voor de bezwaren en knelpunten verkend. De werkgroep hecht eraan om in dit advies voor enkele van de verkende oplossingsrichtingen aan te geven waarom daartoe niet wordt geadviseerd.

Strafrechtelijke beschikking

In plaats van bestuursrechtelijke handhaving zou er ook gekozen kunnen worden voor strafrechtelijke handhaving van de quarantaineplicht door de schending van de quarantaineplicht strafbaar te stellen en te sanctioneren met een boete. De werkgroep is met de wetgever van oordeel dat strafrechtelijke handhaving minder voor de hand ligt en dat het beleggen van de toezichthoudende en handhavende taak bij de burgemeester beter aansluit bij de in de Wet publieke gezondheid (Wpg) al verankerde systematiek, waarbij is uitgegaan van de bestuurlijke verhoudingen die buiten crisissituaties van toepassing zijn. Bovendien acht de werkgroep het niet wenselijk dat een sanctie in verband met het overtreden van de quarantaineplicht in de justitiële documentatie (het strafblad) wordt geregistreerd. Ook dat pleit voor bestuursrechtelijke handhaving.

Quarantainehotel

De werkgroep heeft ook overwogen om te adviseren voor een oplossing waarbij inreizigers verplicht worden de quarantaineperiode in een aangewezen hotel of vakantiepark door te brengen. Deze optie van een zogeheten 'quarantainehotel' wordt in sommige andere landen toegepast en is ook bij de totstandkoming van het huidige wetsvoorstel door de wetgever overwogen.

De optie van het quarantainehotel wordt door de wetgever gezien als een maatregel die een grote impact heeft op inreizigers. Om redenen van mogelijke onverenigbaarheid met proportionaliteitsprincipes tussen doel en middel is hiervoor dan ook niet gekozen.

De werkgroep is met de wetgever van oordeel dat een quarantaineplicht in een daartoe aangewezen hotel niet de voorkeur heeft. Een verplicht verblijf gedurende tien dagen in een quarantainehotel staat ook volgens de werkgroep niet in een evenredige verhouding tot het daarmee na te streven doel.

Digitale meldplicht

De controle op de naleving van de quarantaineplicht zou mogelijk gedaan kunnen worden door middel van de inzet van elektronische hulpmiddelen. Een voorbeeld hiervan zou de digitale meldplicht kunnen zijn zoals die in de Voetbalwet is neergelegd.¹ Dit zou kunnen betekenen dat aan een inreiziger die vermoedelijk de quarantaineplicht zal gaan schenden een digitale meldplicht kan worden opgelegd. De inreiziger moet zich digitaal – bijvoorbeeld via een app - melden. Aan de hand van GPS of het IP-adres, gecombineerd met eventueel een vingerafdruk of irisscan, kan dan worden vastgesteld of de inreiziger zich op het opgegeven adres bevindt.

Hierbij gelden de volgende aandachtspunten:

- Onder de Voetbalwet is een pilot uitgevoerd met de digitale meldplicht, maar sindsdien wordt deze mogelijkheid nog niet (breed) toegepast.
- Onderzocht zal moeten worden op welke termijn een digitale meldplicht in het geval van quarantaine ingevoerd kan worden, onder andere in verband met ontwikkeling of inkoop van benodigde middelen.
- Onderzocht zal moeten worden of er juridische, technische of privacyaspecten zijn die zich tegen een digitale meldplicht verzetten.

De werkgroep concludeert dat deze oplossingsrichting voor de korte termijn geen haalbare oplossing lijkt. In het licht van het naar verwachting beperkte aantal uit te voeren controles, is dit een complexe en kostbare oplossing. Voor de langere termijn zou nader onderzocht kunnen worden of een digitale meldplicht de fysieke controles door de toezichthouder (deels) zou kunnen vervangen, bijvoorbeeld wanneer de omvang van het vraagstuk groter blijkt te zijn of wanneer deze oplossing ook voor andere handhavingstaken ingezet zou kunnen worden.

5. Advies van de werkgroep

De werkgroep komt tot een advies voor de uitwerking van de handhaving van de quarantaineplicht dat bestaat uit drie sporen. Elk van deze sporen geeft een antwoord op één van de hiervoor genoemde bezwaren en knelpunten tegen de huidige uitwerking van de handhaving van de quarantaineplicht.

Stel de bestuurlijke boete voorop als handhavingsinstrument

De werkgroep adviseert om als handhavingsinstrument te kiezen voor een oplossing binnen het toezicht- en handhavingsinstrumentarium dat is neergelegd in de Awb. Hierbij wordt met het oog op de effectiviteit en haalbaarheid van de handhaving een tweetraps oplossing voorgesteld. Primair adviseert de werkgroep tot het toepassen van een bestuurlijke boete als handhavingsinstrument. Voor uitzonderingssituaties kan vervolgens een last onder dwangsom worden opgelegd.

De bestuurlijke boete

¹ Zie artikel 509hh, tweede lid en onder c van het Wetboek van strafvordering en artikel 172a, tweede lid en onder c van de Gemeentewet.

De bestuurlijke boete is een punitieve sanctie. Titel 5.4 van de Awb bevat de algemene regels over de toepassing van dit instrument. Het is gericht op bestraffing van de overtreder.

Voor het vaststellen van een overtreding van een wettelijk voorschrift zijn waarnemingen en andere handelingen gericht op vaststelling en bewijs nodig. De toezichthouder heeft daartoe de beschikking over de bestuursrechtelijke toezichthoudende bevoegdheden van titel 5.2 van de Awb.

Ten opzichte van de last onder dwangsom is het grote uitvoerbaarheidsvoordeel dat de werkgroep ziet, dat een bestuurlijke boete van minder dan € 340,- al bij constatering van een eerste overtreding kan worden opgelegd. De werkgroep acht deze 'lik op stuk' oplossing gerechtvaardigd, omdat inreizigers tijdens het voortraject al op meerdere momenten erop worden gewezen om zich (alsnog) aan de quarantaineplicht te houden. Op het moment dat de toezichthouder dan toch een overtreding van de quarantaineplicht constateert, is het voor een effectieve uitvoering van de handhaving van belang dat direct een sanctie opgelegd kan worden zonder dat opnieuw een overtreding geconstateerd moet worden. De toezichthouder kan hierbij gebruikmaken van een standaardbesluit dat per direct uitgereikt kan worden. De toezichthouder hoeft hierop alleen nog de gegevens van de inreiziger, datum, tijdstip en een omschrijving van de overtreding in te vullen.

De werkgroep adviseert vanuit het oogpunt van rechtsgelijkheid om de hoogte van de bestuurlijke boete in de wet vast te stellen op een bedrag van € 339,-. Als een bestuurlijke boete van minder dan € 340,- kan worden opgelegd, geldt er namelijk een lichte procedure. De burgemeester is in die situatie niet verplicht om een boeterapport op te stellen en aan betrokkene een zienswijze te vragen voordat de boete kan worden opgelegd (artikel 5:53 van de Awb). Ook kan de toezichthouder gemandateerd worden om de boete namens de burgemeester op te leggen. De werkgroep verwacht dat het risico op een bestuurlijke boete voor een deel van de inreizigers een voldoende generaal preventieve werking zal hebben en zodoende ertoe zal bijdragen dat inreizigers zich alsnog aan de quarantaineplicht zullen houden.

De last onder dwangsom voor uitzonderingssituaties

Voor een (naar verwachting klein) deel van de inreizigers zal de bestuurlijke boete niet leiden tot het aanpassen van het gedrag. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij inreizigers die door de quarantaineplicht hun werk niet kunnen uitvoeren en daardoor inkomsten mislopen die het boetebedrag (ruimschoots) overstijgen. Voor deze - naar verwachting - uitzonderingssituaties adviseert de werkgroep om de burgemeester aanvullend de mogelijkheid te geven om, naast de bestuurlijke boete, tevens direct een last onder dwangsom op te leggen die strekt tot het sanctioneren van een tweede overtreding met een dwangsom. De hoogte van de bijbehorende dwangsom kan, afhankelijk van de concrete situatie, dan beduidend hoger worden gelegd dan het bedrag van de bestuurlijke boete. Hierdoor kan bereikt worden dat de maatregel een voldoende afschrikwekkend effect in het individuele geval zal hebben en daardoor zal leiden tot naleving door de betrokkene.

Door mondeling om een zienswijze te vragen van betrokkene en formats voor besluiten op te stellen kan de administratieve belasting van gemeenten worden beperkt.

Bereikbaarheidsplicht

Om de complexiteit van de bewijslast voor de toezichthouder verder te verminderen, adviseert de werkgroep om in het wetsvoorstel ook een bereikbaarheidsplicht op te nemen, naast de reeds vastgelegde quarantaineplicht. Dit betekent dat een inreiziger ook bereikbaar moet zijn op het vermelde adres en via het vermelde telefoonnummer. De inreiziger is dan aan twee normen gebonden, waarbij op basis van beide normen afzonderlijk een sanctie kan worden opgelegd. De toezichthouder kan dus een sanctie opleggen als geconstateerd wordt dat de inreiziger zich niet aan de quarantaineplicht houdt, maar ook als de inreiziger (bij herhaling) niet bereikbaar is. Het belteam is niet bevoegd om bij een schending van de bereikbaarheidsplicht een sanctie op te leggen.

Deze bereikbaarheidsplicht ondersteunt de toezichthouder in de uitvoering van de handhaving, specifiek in situaties waarbij er een redelijk vermoeden bestaat dat de inreiziger zich niet aan de quarantaineplicht houdt, maar dit niet geconstateerd kan worden omdat de inreiziger niet bereikbaar is. In deze situaties kan de toezichthouder ook een boete opleggen als de inreiziger de deur niet opendoet of (bij herhaling) de telefoon niet opneemt. Waarbij de bereikbaarheid op het vermelde (woon)adres voorop staat.

De toevoeging van de bereikbaarheidsplicht is een extra normering ten opzichte van het huidige wetsvoorstel, waarbij alleen de quarantaineplicht als norm is opgenomen. De werkgroep acht deze extra normering goed verdedigbaar, zeker als gekeken wordt naar bijvoorbeeld het alternatief van het quarantainehotel, wat voor inreizigers een veel ingrijpender maatregel zou zijn. Ter illustratie wijst de werkgroep op de analogie met het arbeidsrecht: bij ziekte wordt een werknemer ook geacht bereikbaar te zijn voor zijn werkgever. Bovendien is de naleving van de bereikbaarheidsplicht effectiever te handhaven, ook vanuit bewijsrechtelijk perspectief en zal dit mogelijk ook de effectiviteit van controle op de naleving van de quarantaineplicht kunnen vergroten.

De werkgroep is van mening dat het toevoegen van de bereikbaarheidsplicht aan het wetsvoorstel een toereikende oplossingsrichting biedt voor het knelpunt van de geconstateerde complexiteit van de bewijsbaarheid van schendingen van de quarantaineplicht.

Regionaal mobiel team voor uitvoering toezicht

Om het capaciteitsvraagstuk te verlichten, doet de werkgroep de suggestie om mobiele toezicht- en handhavingsteams te vormen die de handhaving van de quarantaineplicht regionaal kunnen uitvoeren. Hierdoor komt de capaciteitsvraag niet bij individuele gemeenten te liggen, maar wordt deze over meerdere gemeenten gespreid.

Deze mobiele teams bestaan uit toezichthouders die specifiek voor de handhaving van de quarantaineplicht worden ingezet. Door het vormen van dergelijke 'dedicated' teams wordt voorkomen dat de handhaving van de quarantaineplicht moet worden afgewogen tegen andere handhavingstaken en door gebrek aan prioriteit niet uitgevoerd wordt. Het is hiermee een oplossing die gemeenten ondersteunt bij de uitvoering van hun medebewindstaken.

Voor de organisatorische borging van de mobiele teams zijn binnen de werkgroep twee opties besproken. De eerste optie is om de mobiele teams bij de Veiligheidsregio onder te brengen. Het voordeel van deze optie is dat aangesloten kan worden bij een bestaande regionale indeling. Deze optie betekent evenwel dat er een extra taak bij de Veiligheidsregio wordt belegd en dat dit waarschijnlijk niet goed aansluit bij de bestaande systematiek van de Wpg, waarbij bewust gekozen is om taken bij de burgemeester te beleggen. Om deze redenen heeft de werkgroep ervoor gekozen om deze optie niet te adviseren.

De werkgroep doet wel de suggestie om de mobiele teams beheersmatig onder te brengen bij centrumgemeenten. De coördinatie van de uitvoering van de handhaving komt hiermee bij de centrumgemeente te liggen, terwijl de formele bevoegdheid voor de handhaving bij individuele gemeenten blijft. Door het opstellen van modelbesluiten kan de mandatering aan deze centrumgemeenten op een efficiënte wijze geregeld worden.

Bij de inrichting van de regionale mobiele teams zal extra capaciteit moeten worden aangetrokken, om te voorkomen dat alsnog een beroep wordt gedaan op de al beperkte handhavingscapaciteit van (centrum)gemeenten. Centrumgemeenten zullen daarnaast ook andere organisatorische kosten moeten maken. De werkgroep heeft in haar gesprekken een welwillende houding vanuit het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ervaren, waar het gaat om het compenseren van deze kosten. Een goede financiële regeling voor centrumgemeenten is een belangrijke randvoorwaarde voor het op korte termijn realiseren van deze regionale mobiele teams en daarmee de effectiviteit van toezicht op en handhaving van de quarantaineplicht te vergroten.

6. Tot slot

De opdracht die door de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Justitie en Veiligheid – in overleg met de VNG – aan de werkgroep is meegegeven, was om te komen tot een advies voor een effectieve en efficiënte uitvoering van de handhaving van de quarantaineplicht door gemeenten.

De werkgroep is van mening dat het voorliggende advies voldoende concrete oplossingsrichtingen biedt voor de geconstateerde bezwaren en knelpunten van het huidige wetsvoorstel. De voorgestelde oplossingsrichtingen zijn in dit advies op juridisch conceptueel niveau uitgewerkt, waarbij zoveel mogelijk concrete invulling is gegeven als binnen de beperkte doorlooptijd mogelijk was. Voor de uitvoerbaarheid van dit advies is een goede financiële regeling, ter compensatie van de uitvoeringskosten, een belangrijke randvoorwaarde. De werkgroep heeft

in haar gesprekken geconstateerd dat de verantwoordelijke departementen hier welwillend tegenover staan.

De werkgroep spreekt haar vertrouwen uit, dat de in dit advies gegeven oplossingsrichtingen kunnen bijdragen aan een succesvolle afronding van het wetgevingstraject en bovenal aan een effectieve(re) en efficiënte(re) uitvoering van de handhaving van de quarantaineplicht.
